

Genomgång av 2005 års resultaträkning, balansräkning mm.

Grundläggande granskningsförutsättningar

Granskningens inledande steg är en avstämning av redovisningschefens sammanställda koncernbokslut mot redovisningen i Raindance i företag 20 (koncern). Avstämning klar den 16/2 och påvisar inga avvikelser mot redovisningen.

Nästa steg är att göra avstämning av balanskonton mot underlaget i bokslutsbilagorna. Underlagen för redovisningsenheterna (RE) 26,27,28,29,38 avstämning klar den 3/3.

Till varje konto i balansräkningen finns för varje förvaltning en kontoavstämning, upprättad av redovisningsansvarig. För landstingsservice del saknas underskrifter för kontogrupperna 11, 12 och 13 som berör fastigheter och inventarier. Påteckning skall ske efter påpekande.

Nedan förtecknas de poster som ingår i landstingets koncernbokslut, och hur de är uppbyggda av delsummor från landstingets olika förvaltningar. Vissa förvaltningar använder inte alla balanskonton, eller har försumbara belopp bokförda. Dessa har inte tagits upp i sammanställningen.

1. Balansräkning, belopp i Tkr

Kontogrupp 11: Mark och byggnader

1 467 379

Landstinget har försålt tre fastigheter under år 2005: Kyrkeruds folkhögskola, Marieberg och en byggnad vid vårdcentralen Skoghall. Försäljningen gav sammantaget en förlust uppgående till 15 006 Tkr. Se nedanstående tabell:

Fastighet	Bokfört värde	Försäljn pris	Vinst/förlust
Folkhögsk Kyrkerud	9 729 121	11 315 000	1 585 879
Marieberg	16 496 423	2 -	16 496 421
VC Skoghall (inkl mark)	2 895 640	2 800 000 -	95 640
	29 121 184	14 115 002 -	15 006 182

Årets investeringar uppgår till 149 Mkr vilket specificeras i årsredovisningen för 2005. På konto 1112 "Årets investeringar" har bokförts 192 Mkr. Förklaringen till att beloppet på kontot i bokföringen är 43 Mkr högre än vad som anges i årsredovisningen hänger samman med IB på kontot för preliminära anläggningar (1100), se nedanstående tabell.

Konto 1112 "Årets investeringar"	192 882
Konto 1100 "prel anläggningstillgångar"	<u>34 636</u>
	227 518
<u>IB 1100 investerat år 2004, aktiverat år 2005</u>	<u>-78 185</u>
Summa	149 333

Kontogrupp 12: Maskiner och inventarier **320 328**

Tandvården	24 052
Utbildning	1 697
Landstingservice	66 419
Staber, kansli	963
Hälso- och sjukvård	225 396
Summa:	318 527

Utöver detta är 1 801 Tkr bokförda – på konto 1100 ”preliminära anläggningar” – inom Hälso- och sjukvården. Det gäller anskaffning av nya ambulanser. I bokslutet har dessa redovisats som materiella anläggningstillgångar.

I bokslutet och årsredovisningen anges årets investeringar avseende inventarier uppgå till 109 292 Tkr. Av de konton som redovisar årets investeringar avseende inventarier i landstingets redovisning, anges att årets investeringar uppgår till 112 501 Tkr.

Anledningen till denna skillnad är – enligt ekonomistaben – att den ingående balansen om 3 208 Tkr har aktiverats under 2005 och ingår i saldot på de konton som anger årets investeringar (kto 12X2). Se nedanstående tabell.

Konto 12X2	”Årets investering i”	112 501
IB 1100		-3 208
Summa:		109 292

Man kan konstatera att principerna för redovisning av fastigheter respektive inventarier är snarlika men att det finns en skillnad. När det gäller fastigheter tar man skillnaden mellan IB och UB och lägger till ”årets investeringar”. När det gäller inventarier tar man IB och lägger till ”årets investeringar”. Skillnaderna i principer för redovisning av årets investering bör bli föremål för fortsatt diskussion med ekonomistaben. En utgångspunkt bör vara att redovisningens angivelser av årets investeringar bör överensstämma med vad som anges i bokslut och årsredovisning.

Kontogrupp 13: Andelar och bostadsrätter **3 133**

Landstingservice, bostadsrätter i huvudsak Filipstad, enligt spec.	238
Central förvaltning, andelar Kommuninvest enligt andelsbevis	2 894

Kontogrupp 14: Förråd **15 886**

Tandvård: tandvårdsmtrl, implantat mm enl. förteckning	1 645
Landstingservice: kök, kiosk och butik enligt inventeringslistor	1 714
Hälso- och sjukvård: hjälpmedel, Pacemakers, operationsmtrl	12 527

Fortfarande finns olika utgångspunkter för olika enheter vid redovisning av förråd på balansdagen. Frågan har tagits upp med ekonomichef och redovisningschef både i år och tidigare år .

<u>Kontogrupp 15: Kundfordringar</u>	49 928
Tandvård, vårdavgiftsfordringar enl. kundreskontra	11 511
Utbildning, enl. kundreskontra	2 173
Landstingsservice, enl kundreskontra	14 340
Central förvaltning, enl kundreskontra	971
Hälso- och sjukvård, vårdavgiftsfordringar enl kundreskontra	20 933
Efter bokslutsgranskningen 2004 föreslog revisorerna kortare nedskrivningstid från två till ett år. Detta byte av princip har nu tillämpats under 2005 och beräknas belasta årets resultat med ca 10 Mkr, då äldre kundfordringar kostnadsförts.	
<u>Kontogrupp 16: Övriga kortfristiga fordringar</u>	47 466
Tandvård	45
Landstingsservice	108
Central förvaltning, redovisningskonto moms	47 339
<u>Kontogrupp 17: Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter</u>	155 640
Tandvård	6 398
Utbildning, fhs KPS	223
Landstingsservice, periodisering under året	21 195
Central förvaltning, bl a upplupna ränteintäkter	6 953
Hälso- och sjukvård, HS-stab	120 871
<u>Kontogrupp 18: Kortfristiga placeringar</u>	240 400
Central förvaltning, börsnoterade aktier o obligationer	240 400
<u>Kontogrupp 19: Kassa och bank</u>	113 036
Tandvård, förskottskassor, plusgirot enl kontoutdrag	142 848
Utbildning, plusgirot enl kontoutdrag	-1 684
Landstingsservice, plusgirot enl kontoutdrag	- 830 438
Central förvaltning, plusgirot, banker enl kontoutdrag	904 871
Hälso- och sjukvård, förskottskassor, plusgirot enl kontoutdrag	-102 560
<u>Summa tillgångar</u>	2 413 195
<u>Kontogrupp 22: Avsättningar</u>	641 726
Central förvaltning: pensioner, patientförsäkring LÖF enl. spec.	- 641 726
<u>Kontogrupp 24: Kortfristiga skulder till leverantörer</u>	277 785
Tandvård, enl leverantörsreskontra	- 6 333
Utbildning, enl leverantörsreskontra	- 4 875
Landstingsservice, enl leverantörsreskontra	- 77 112
Central förvaltning, enl. leverantörsreskontra	- 30 311
Hälso- och sjukvård, enl leverantörsreskontra	-159 153

<u>Kontogrupp 25: Avräkningar</u>	2 857
Tandvård, enl bokföring	- 151 654
Utbildning, enl bokföring	17 912
Landstingsservice, enl kontoutdrag bl a Bergen energi	- 618 763
Central förvaltning, enl. bokföring	649 382
Hälso- och sjukvård, enl bokföring	100 266

Kontogrupp 26: Moms o särskilda punktskatter **0**

Kontogrupp 27: Personalens skatter o avgifter **59 879**

Tandvård, december 05	- 3 544
Utbildning, december 05	- 1 289
Landstingsservice, december 05, depositionsavgift parkering	- 4 003
Central förvaltning, december 05	- 3 458
Hälso- och sjukvård, december 05	- 47 587

Kontogrupp 28: Övriga kortfristiga skulder **85 261**

Tandvård, enl bokföring	- 2
Utbildning, enl bokföring	- 32
Central förvaltning, Kommuninvest revers	- 60 037
Hälso- och sjukvård, forskningsfonder, överskott läkemedel	-25 189

Forskningsfonder

De sk forskningsfonderna, ca 110 till antal, uppgick till 21 776 569 kronor på balansdagen. 2004 uppgick fonderna till 19 104 917 kronor. Ingen genomlysning har gjorts av hur fonderna har tillförts medel eller hur medel använts under 2005.

Låneskuld och likvida medel

Landstinget låneskuld per 31/12 var 60 Mkr med Kommuninvest som långgivare. Landstinget lånade under 2005 upp till en genomsnittlig ränta på 1,85 % (2004 2,27 %) Landstingets likvida tillgångar var vid årsskiftet 113 Mkr, och netto har den likvida ställningen förbättrats med 40,5 Mkr jämfört med föregående årsskifte.

Kontogrupp 29: Uppl. kostnader o förutbetalda intäkter **645 041**

Tandvård, övertid, semester, upplupna kostn. Efficca	- 14 289
Utbildning, övertid, semester, periodisering, förutbet. intäkter statsbidrag	- 9 991
Landstingsservice, övertid, semester enl. lista	- 22 228
Central förvaltning, övertid, semester, soc.avg., pensionskostn	- 287 295
Hälso- och sjukvård, övertid, jour & beredskap, semester, läkemedel	- 311 238

Semesterskuld

	2004	2005
Intjänad semester HS konto 2921	1 739 864 910 kr	1 924 386 173 kr
Uttagen semester HS konto 2922	1 577 156 316 kr	1 759 766 609 kr
Diff		164 619 564 kr
Lön under semester HS konto 4111		151 388 289 kr
Semesterdagstillägg HS konto 4112		21 270 974 kr

Summa eget kapital, avsättningar och skulder **2 413 195**

Ansvarsförbindelser

Ställda panter och ansvarsförbindelser:

	<u>2004</u>	<u>2005</u>
Borgensåtagande AB Transitio	171 milj kr	275 milj kr
Värmlandstrafik AB	75 milj kr	130 milj kr
Kommuninvest AB	30 milj kr	60 milj kr
Övriga borgensåtaganden	7 milj kr	7 milj kr
Pensionsförmåner intjänade före 1998	3 975 milj k	3 962 milj kr
Pensionsåtaganden enl individuella pensionsavtal	13 milj kr	11 milj kr

Ansvarsförbindelsen Värmlandstrafik/Transitio avser borgen för finansiering av spårbundna fordon (Bl a Lf 3/11 2004 och 29/11 2005 - §153).

Värmlandstrafik avser Lf beslut 153/05 (upprustning tåg, nytt biljettsystem och kommunikationssystem)

”Övriga borgensåtaganden” är pensionsutfästelser för anställda i Värmlandstrafik AB (LF § 212/81) och borgensåtagande för fastigheten ”Gjutaren” i Björneborg (Lf § 16/91).

Ansvarsförbindelse Kommuninvest hänförs till beslut i Lf 2 mars 2004. Solidariskt borgen för samtliga förbindelser inom Kommuninvest. Bemyndigande till styrelsens ordförande.

Vid fullmäktiges möte den 11 oktober 2005 togs beslut om försäljning av ”Mariebergssområdets kärna”. Av beslutet framgår följande: ”att, om kommunen med hänvisning till plan och bygglagen eller annan lagstiftning tvingas riva bebyggelsen före 2015-09-30, svara för angiven finansiering av rivningen av byggnad M1”. Revisionskontoret har diskuterat med ekonomichefen/redovisningschefen om detta är att betrakta som en ansvarsförbindelse. Vi har kommit till den gemensamma slutsatsen att så är fallet. Överenskommelsen föranledde justering i landstingets redovisning av ansvarsförbindelser i bokslut och årsredovisning. Följande tillägg har således gjorts i årsredovisningen:

* Kristinehamn kommun, avseende ev rivningskostnad Marieberg 6 miljoner kr

2. Resultaträkning i Tkr

2.1 Intäkter/kostnader

Landstingets *nettokostnader* (verksamhetens kostnader + avskrivningar./ verksamhetens intäkter) steg med **6 %** till **5 411 921 891 kronor**. Landstingets *bruttokostnader* (verksamhetens kostnader + avskrivningar + finansiella kostnader) uppgick till **6 114 698 900 kronor** och ökade från föregående år med **5,6 %**. Nettokostnaderna ökade med 3,2 % 2004 och med 6,8 % 2003.

Fördelningen på kostnadsslag har förändrats beroende på att avtalet med Carema fått fullt ”utslag” 2005. Landstingets personalkostnader har minskat med ca 63 miljoner kronor (2 %) till 3 021 479 000 kronor medan kostnaderna för köpt verksamhet ökat med ca 247 miljoner kronor (44 %) till 806 597 000 kronor.

Under 2001 och 2002 hade landstinget en negativ volymutveckling och under åren 2003 (drygt 2 %) och 2004 (knappt 0,5 %) en ”positiv” volymutveckling. Även under 2005 har landstinget haft en ”positiv” volymutveckling (3,2 %).

Under 2005 togs systemet med intern köp- o sälj bort till största delen, bland annat avseende internhyror. Tidigare betalade landstingets verksamheter internhyra till Landstingsservice, och hade motsvarande landstingsbidrag för detta. Under 2005 växlades bidraget in, så att verksamheterna nu har ett lägre landstingsbidrag och lägre kostnader under posten ”övriga verksamhetskostnader”. Åtgärden påverkar inte landstingets koncernresultat, men märks vid jämförelse av vissa konton mellan 2005 och tidigare år för en enskild förvaltning.

2.2 Konton/kontoklasser, belopp i tkr

<u>Kontoklass 3: Verksamhetens intäkter</u>	683 096
Kontogrupp 30: patientavgifter	221 035
Kontogrupp 31: försäljning av hälso- o sjukvård	32 892
Kontogrupp 32: försäljning av tandvård	25 168
Kontogrupp 33: försäljning av utbildning	5 450
Kontogrupp 35-36: försäljning av övriga tjänster	122 437
Kontogrupp 37: försäljning av material o varor	108 437
Kontogrupp 38: erhållna bidrag	131 830
Kontogrupp 39: övriga intäkter	35 847

Verksamhetens intäkter har totalt ökat med 27,5 Mkr, eller 4%. Intäkterna från sålda varor och tjänster har ökat genom försäljning av tjänster till Carema. Däremot har intäkterna för patientavgifter minskat med 18,6 Mkr på grund av samma avtal. Patientintäkterna har också minskat inom tandvården med 7 Mkr, beroende på minskad produktion.

Varför tar VC Kil ”in” tre gånger så stora intäkter på recept (konto 3051) som t ex VC Kronoparken?

Kontoklass 4 Personal och förtroendevalda

Totalt sett minskade kostnaderna inom Kontoklass 4 med 62 Mkr.

Kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2005 och 2004 – per kontogrupp:

	2005	2004	Förändring
40 Lön arbetad tid	1 684 101 338	1 704 896 162	- 20 794 824
41 Lön ej arbetad tid	284 161 602	291 366 909	- 7 205 308
43 Kostnadsersättn och naturaförm	6 870 503	7 379 828	- 509 325
44 Pensionskostnader	233 744 036	248 644 731	- 14 900 695
45 Sociala och andra avgifter	755 071 627	768 040 668	- 12 969 040
46 Övriga personalkostnader	57 529 692	63 711 644	- 6 181 952

De största kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2004 och 2005 – återfinns på kontona:

4010 Kostnad månadslön mm –93,6 Mkr	(Förklaringen är Carema)
4511 Sociala avgifter – 14,7 Mkr	(se ovan)
4411 Försäkringsavg inom PFA – 8,7 Mkr	(Rör den individuella delen av PFA)
4045 Jour o beredskap kontant + 48,1 Mkr	(Ändrade redov rutiner inte redovisat på samma sätt 2004)

Procentuella förändringar som kan nämnas återfinns på kontona:

4031 Intjänad övertid + 55% (ökning med 1,4 miljoner kronor)
4120 Kostnad sjuklön – 10

Kontoklass 5 köpt verksamhet mm

Totalt sett ökade kostnaderna inom Kontoklass 5 med 350 Mkr.

Kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2005 och 2004 – per kontogrupp:

	2005	2004	Förändring
50 Köp av verksamhet	790 788 846	546 372 998	244 415 847
51 Köp av verksamhet	9 805 948	9 541 518	264 430
52 Köp av verksamhet	5 966 446	4 025 806	1 940 640
54 Köp av verksamhet	35 978	-	35 978
55 Verksamhetsanknutna tjänster	114 873 712	129 289 126	- 14 415 415
56 Läkemedel, medicinskt material	953 337 821	868 221 055	85 116 766
57 Material och varor	131 766 823	115 322 316	16 444 507
58 Lämnade bidrag	249 074 939	232 753 373	16 321 566

De största kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2004 och 2005 – återfinns på kontona:

5060 Priv. vårdgiv + 201 Mkr (Här är kostnaden för Carema 223 Mkr bokförd)
5020 Regionvård + 43 Mkr (kända problem)
5610 Läkemedel + 73 Mkr (förmån, rekvisition, adm kostn f apodos)

Procentuella förändringar som kan nämnas återfinns på kontona:

5710 Tekn hjälp m f. handikap + 23%
5850 Bidrag t. kollektivtrafik + 14%

Konto 5541 ”köp av läkartjänster” uppgick till 47,1 miljoner kronor (63,5 miljoner kr 2004). Helt dominerande är psykiatri (20,5) och allmänmedicin (17,6). Köp av sjukskötersketjänster har i stort sett upphört.

Kontoklass 6 Övriga verksamhetskostnader

Totalt sett ökade kostnaderna inom Kontoklass 6 med 1,2 Mkr.

Kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2005 och 2004 – per kontogrupp:

	2005	2004	Förändring
60 Lokal- och fastighetskostnader	111 076 506	107 034 137	4 042 369
62 Hyra av anläggningstillgångar	6 026 463	6 357 619	- 331 156
63 Energi mm	63 677 111	63 512 494	164 617
64 Förbrukningsmateriel, förb inve	48 411 963	50 356 928	- 1 944 965
65 Reparation och underhåll	45 807 152	48 507 984	- 2 700 832
66 Kostnader för transportmedel	21 686 684	19 657 921	2 028 763
67 Transporter och frakter	70 342 443	70 481 210	- 138 767
68 Resekostnader	15 382 576	15 716 699	- 334 123
69 Information och PR	7 617 593	7 196 460	421 132

De största kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2004 och 2005 – återfinns på kontona:

6070 Rep o. underhåll av fastighet + 4,3 Mkr (planerat rep och underhåll)
6420 Dataprogram – 3,5 Mkr (programpaket o licenser)

Procentuella förändringar som kan nämnas återfinns på kontona:

6070 Rep o. underhåll av fastighet + 21%
6610 Drivmedel + 20%

Kontoklass 7 "övriga verksamhetskostnader"

Totalt sett ökade kostnaderna inom Kontoklass 7 med 43 Mkr.

Kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2005 och 2004 – per kontogrupp:

	2005	2004		Förändring
70 Representation, övr försäljningskos	124 744	135 853	-	11 110
71 Kontorsmaterial och trycksaker	71 267	120 569	-	49 302
72 Tele och post	41 515 583	40 212 120		1 303 463
73 Försäkringsavgifter, övr riskko	40 711 999	37 196 927		3 515 072
74 Budgetjusteringar	-	-		
75 Övriga tjänster	113 291 041	91 989 894		21 301 147
76 Övriga kostnader	15 378 757	15 867 839	-	489 082
77	-			
78 Förlust vid avyttring av anl.t	16 854 643	8 819 421		8 035 223
79 Avskrivningar	199 912 403	190 400 821		9 511 582

De största kostnadsförändringarna i kronor – mellan åren 2004 och 2005 – återfinns på kontona:

735x Kundförluster 9,9 Mkr (nedskrivn av patientavgifter inom HS o FTV)
7590 Övr främmande tjänster 12,8 Mkr (entreprenörer, konsulter och serviceavtal)

Procentuella förändringar som kan nämnas återfinns på kontona:

7311 Föränd av premieskuld till LÖF -10%
735x Kundförluster + 77%
7841 Skrotning av maskiner och inv + 75%

Konto "mobiltelefoni" har följande kostnader:

Centrala staber m fl 490 878 kr (varav landstingsråd 60 798 kr, sekretariatet 48 717 kr)
HS 878 825 kr
Lservice 445 251 kr
Utbildning 75 301 kr
Tandvård 46 509 kr
Summa kostnad 1 936 764 kr

Kontoklass 8: Intäkter o kostnader utanför verksamhetsresultatet

5 358 338

Skatteintäkter	4 037 663
Generella statbidrag	1 369 520
Bidrags- o utjämningsystemet	45 127
Finansiella intäkter	25 963
Finansiella kostnader	19 681

Skatteintäkterna budgeterades till 4 080 000 000 kronor för 2005 medan utfallet blev 4 037 662 945 kronor. Jämfört med verksamhetsåret 2004 ökade skattintäkterna med **4,3 %**.

Under tidigare verksamhetsår har *statsbidragen* för läkemedel redovisats som en intäkt i verksamheten (vilket revisionen haft synpunkter på). Intäkterna redovisas i 2005 års budget/bokslut som ett statsbidrag vilket är mer korrekt. Statsbidragen, inklusive bidrag för läkemedelsförmånen, ökade med **9,4 %**

till 1 324 393 000 kronor. Statsbidraget översteg budget med 49 miljoner kronor. Inkomstutjämningsbidraget ökade med över 69 miljoner kronor, sysselsättningsstödet med över 17 miljoner kronor och läkemedelsbidraget med över 37 miljoner kronor.

Vad gäller de finansiella kostnaderna noteras att landstinget har medel inestående på depåkonton enligt avtal med Bergen Energi uppgående till 3,4 miljoner norska kronor och 0,15 miljoner Euro. Det kan finnas anledning att ur en revisionell utgångspunkt närmare genomlysa avtalet med Bergen Energi.

2.3 Motparter/leverantörer

För hälso- och sjukvården finns 4 064 "leverantörer" registrerade, där Apoteket och Carema är de största. Landstingsservice har 1 515 "leverantörer" varav Värmlandstrafik är den största (sjukrehanteringen). Staberna/central förvaltning har 1 281 "leverantörer", tandvården 926 medan utbildningen har 1 520.

En genomgång visar att samma leverantör kan vara noterad på flera olika "rader" beroende på hur leverantörsuppgiften matats in i systemet.

2.4 Länsverksamheter , tkr

Länsverksamhet Tandvård

-444

Tandvårdens resultat är bättre än senaste prognosen som pekade på 3 Mkr i underskott. Verksamhetens intäkter uppvisar underskott på 11,5 Mkr, beroende på minskad produktion. Problem med ökad sjukfrånvaro för tandläkare och tandhygienister och intäktsbortfall då erfarna tandläkare slutar, och ersätts med nyutbildade. Det har under året också slutat flera tandläkare än man har kunnat ersätta med nyrekrytering. Antalet arbetade timmar har minskat inom tandvården.

Visst merarbete har uppstått vid införandet av det nya datajournalssystemet, vilket minskat den produktiva kliniktiden. Tandvårdens resultat har under 2005 belastats med 1,9 Mkr på grund av ändrad tidsgräns för att skriva ned fordringar på patientavgifter från två till ett år.

Utfallet för 2005 redovisas på följande sätt:

Distriktstandvård	- 9,3 miljoner kr
Specialisttandvård	- 31,7 miljoner kr
Lab	- 1,1 miljoner kr
Särtandvård	- 2,1 miljoner kr
Övrigt	+ 43,8 miljoner kr

Efter 2004 års bokslut hade revisionskontoret en diskussion med tandvården om budget för specialistvården. En diskussion om budgeten som styrinstrument bör tas upp med tandvården och ekonomistaben.

Länsverksamhet utbildning

+ 2 712

Utbildningens resultat är i paritet med senaste prognos på + 2,5 Mkr. Verksamheten har under flertal år i rad hållit sig inom sin budgetram, och har vidtagit åtgärder för att anpassa sig till ett minskat landstingsbidrag.

Av folkhögskolorna är det Klarälvdalens folkhögskola som uppvisar ett underskott (385 000 kr)

Huvudmannaskapsfrågan för folkhögskolorna, som utgör basen för Landstingets utbildningsverksamhet har utretts vid flera tillfällen, och avsikten är nu att Landstinget skall lämna över huvudmannaskapet till Region Värmland från 1 januari 2007.

Landstingsstyrelsen, gemensamma kostnader + 27 064

Resultat som är i paritet med senaste prognosen. Överskott kommer i huvudsak från staberna i landstingets kansli (17 Mkr). I övrigt består överskottet av anslag av olika slag som ej uppgått till budgeterat belopp.

Revision + 90

Kostnaderna består i huvudsak av löner och kostnader för de förtroendevalda revisorerna. Kostnaden för konsultarvoden uppgick till 669 400 kr

Finansiering - 22 945

Underskottet uppstår då skatteintäkter och statsbidrag totalt sett inte uppgår till budgeterade belopp.

MO Hagfors - 4 808

Resultatet är ytterligare något försämrat jämfört med senaste prognosen som pekade på - 4, 4 Mkr. Verksamheten har under ett flertal år dragits med stora underskott mot budget. Huvuddelen av 2005 års underskott ligger inom allmänmedicin, och orsakas främst av höga personalkostnader för vikarier, hyrläkare och upprätthållande av jour och beredskap.

Kvinnosjukvård - 1 652

Länsverksamhetens senaste prognos pekade på ett större underskott: - 1,9 Mkr. Den huvudsakliga orsaken till budgetöverskridandet uppges vara höga personalkostnader, särskilt inom förlossningsvården, där viss överanställning skett i förhållande till budget. Detta för att möjliggöra utbildning och kompetensutveckling hos personalen.

Barn- och ungdomshabilitering + 1 842

Resultatet för verksamheten förbättrat jämfört med senaste prognosen som pekade på ett överskott på 0,5 Mkr. Överskottet beror i första hand på lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

HHR: Hälsa, Habilitering, Rehabilitering + 4 601

Verksamhetens resultat är i paritet med senaste prognos på + 4,2 Mkr. Överskottet beror till stor del på att man inte har kunnat köpa sjukgymnastik av privata vårdgivare på grund av sjukskrivningar inom denna grupp. Man har också ett överskott på intäktsidan då Karlstad kommun har köpt hjälpmedel via hjälpmedelsservice till större kvantitet än förväntat

Radiologi och MTV (Medicin teknik) + 4 334

Resultatet för verksamheten förbättrat jämfört med senaste prognosen som pekade på ett överskott på 1 Mkr. Den största delen av överskottet beror på vakanser bland sjuksköterskor och medicinteknikingenjörer, men också på ersättning till MTV för service och reservdelar.

Akutmottagningar

- 660

Resultatet för verksamheten något förbättrat jämfört med senaste prognosen som pekade på ett överskott på 0,8 Mkr. Att resultatet blev bättre än prognosen beror till största delen på att kostnaderna för vård i Karlskoga blev lägre än budgeterat.

Psykiatri

- 12 950

Nettobudget 255,8 miljoner kronor. Utfall 268,8 miljoner kronor. Underskott 13 miljoner kronor (prognos 7 visade på -14,3 miljoner kronor. Psykiatrin fick en förstärkt budgetram, utöver indexuppräknings, på 15 miljoner kronor inför 2005. Tillskottet avsågs delfinansiera avd 19 i Kristinehamn och tidigare ofinansierade tjänster. Ett ökat bemanningsbehov under året har ”spätt på” antalet ofinansierade tjänster. Antalet arbetade timmar uppgick 2005 till 842 352 medan motsvarande timmar uppgick till 782 478 år 2004. Antalet jour/beredskapstimmar uppgick 2005 till 219 462 medan motsvarande antal timmar 2004 var 204 940.

Resultat per AE

Öppenvård Karlstad	- 2,5 miljoner kronor
Köpt vård	- 3,3
Ledning	- 0,6
Slutenvård Karlstad	- 0,7
Öppenvård Kristinehamn	- 1,8
Slutenvård Kristinehamn	+ 2,6
LRV	- 1,3
Öppenvård Säffle	+ 0,3
Öppenvård Arvika	- 4,4
Slutenvård Arvika	- 2,7
Öppenvård To/Ha	+ 1,3

Köpta läkartjänster (konto 5541) uppgår till 20,5 miljoner kronor (budget = 0 kronor). Däremot finns budgeterat 140 000 kr för köp av sjukskötersketjänster (5542). Inget köp av sjuksköterskor har dock skett.

Länsverksamheten har inte lämnat någon ”styrkortsrapportering” under året då verksamheten inte infört balanserade styrkort förrän 2006.

Ökat patientinflöde inom rättspsykiatrin som löses genom externa köp av platser (statlig utredning är tillsatt för att utreda kostnadsansvaret för till vård dömda).

Socialstyrelsen och Arbetsmiljöverket har genomfört flera inspektioner under året och redovisat krav på åtgärder.

Förslag till åtgärder har lagts fram för att justera (den ekonomiska) utvecklingen, bl a har Ernst & Young AB gjort en genomlysning av verksamheten. Länsverksamheten skall ta fram en rapport utifrån E&Ys redovisning (OH-material). Ingen rapport har ännu presenterats och inga åtgärder är verkställda under 2005.

MO Torsby

+ 6 044

Nettobudget 163,7 milj kronor. Utfall 157,7 milj kronor. Överskott 6 milj kronor (överskott 2004 3,1 milj kronor). Prognos 7: + 1,8 miljoner kronor.

Bokslutet **2004** visade på resultatskillnader mellan olika basenheter inom MO Torsby. Störst underskott uppvisade "Iva", "allmänmottagningen" och "akutmottagningen". Störst överskott uppvisade "ledning" och "läkare". **2005** års resultat uppvisar samma inriktning, således finns underskott vid samma basenheter och överskott vid samma basenheter. Samma förhållande gällde för övrigt också i bokslutet för **2003** års verksamhet även om överskottet totalt var lägre detta år (1,5 milj kronor) .

	<u>Resultat 2004</u>	<u>Resultat 2005</u>
Ledning	+ 2,1 milj kr	+ 4,2 milj kr
Läkare	+ 2,6 milj kr	+ 2,9 milj kr
Op	+ 1,2 milj kr	0
Vårdavd	+ 0,6 milj kr	+ 1,3 milj kr
Träningsenhet	+ 0,2 milj kr	+ 0,5 milj kr
Iva	- 1,8 milj kr	- 1,0 milj kr
Allmänmott	- 1,0 milj kr	- 0,8 milj kr
Akuttmott	- 0,5 milj kr	- 0,7 milj kr
Skrivfunktion	- 0,3 milj kr	- 0,5 milj kr

Revisionskontoret har diskuterat med verksamhetsledning och controller om behovet av att anpassa basenheternas budget till tidigare utfall. I diskussionen har framkommit att budgeten byggs upp utifrån det uppdrag MO har och så långt möjligt med utgångspunkt från erfarenheter från tidigare år. Budgeterna anses vara rätt "avstämde" men t ex vakanser gör att overtiden blir hög inom vissa verksamheter och därmed kostnaderna. Länsledningen förordar inte att anpassa budgeten eftersom det skulle minska "trycket". Enheter med positivt utfall har vakanser som gör att kostnaden blir lägre än budget, t ex saknas specialister på läkarsidan samt IVA- och operationssköterskor.

De produktionsnivåer som "beställts" har levererats. Inom proteskirurgin har fler operationer levererats än beställning. Vårdgarantin till mottagning och operation klaras. En fortsatt minskad vårdtid noteras medan antalet vårdtillfällen är konstant. Kvalitetsutvecklingsarbetet har legat i fokus under året. Fyllig analys av utfallet 2005 finns redovisad av länsverksamhetschefen i tertialrapport 3 för 2005.

Barn och Ungdomsmedicin:

+ 652

Verksamheten har lyckats erhålla ett blygsamt överskott, trots att prognos 7 indikerade ett underskott på -3 066 tkr. Budget låg på 88 102 tkr och utfallet blev slutligen 87 450 tkr.

De AE som haft ett underskott under 2005 är praktiskt taget samma AE som under 2004 erhöll underskott. Den stora skillnaden är avd.12 som under 2005 fick ett 2 miljoner kronors överskott medan man i fjol hade ett underskott på -800 tkr. Ett mindre underskott kvarstår på AE läkare, AE läkarsekreterare och Barn 0-6 år.

<u>Underskott</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>
Läkare	- 362 tkr	-1 467 tkr
Läkarsekreterare	- 392 tkr	- 410 tkr
Barn 0-6 år hemsjukvård	- 306 tkr	- 64 tkr
Dagvård + mottagning	-1 724 tkr	- 90 tkr

Underskott på barn 0-6 år förklaras dels av en sjukvårdsmaterialskostnadsökning med 101 tkr (utfall 2005: 471tkr – utfall 2004: 370tkr) vilket bidrog till ett underskott på -150 tkr och dels av att man i år har redovisat, men ej budgeterat för personalkostnader (-151 tkr)

Underskottet för Dagvård + mottagning kan främst härledas till personalkostnader (-1 496 tkr) och externa laboratoriekostnader (-393 tkr).

Länsverksamhetens kommentarer:

Under hösten har verksamheten arbetat med att omfördela och minska de personella resurserna. Dock föreligger ett behov av läkarrekrytering under 2006 då man i nuläget bl.a. inte klarar av jourbemanningen. Ökad belastning på personalen visade sig under hösten genom en ökning av sjukskrivningar.

Hud:

+ 648

Utfallet är i paritet med prognos 7 som indikerade ett överskott på 634 tkr. Budget för 2005 låg på 11 756 tkr och utfallet blev 11 111 tkr. Kostnadsökningen låg på 4 %.

Samtliga enheter uppvisar ett överskott bortsett från mottagningen CSK (-0,3 Mkr) och Psolariet i Säffle (-60 Tkr.). Under året har verksamheten bl.a. strävat efter att uppfylla vårdgarantin samt arbetat med att likrikta länets ljusbehandlingar.

Ögon:

+ 67

Länsverksamheten erhöll ett överskott, trots att prognos 7 pekade på ett mindre underskott (-20 tkr). Budgeten för 2005 låg på 45 267 tkr och utfallet blev 45 199 tkr

Det är främst ögonmottagningen dag och kväll som ökat sina kostnader mot föregående år:

	<u>2005</u>	<u>2004</u>
Ögonkliniken mottagning utfall	5 748 tkr	4 624 tkr
Ögonkliniken kvällsmottag. utfall	1 205 tkr	389 tkr

Syncentralen Haga minskar för tredje året i rad sina kostnader. I övrigt är kostnadsbilden relativt oförändrad från föregående år.

Länsverksamhetens kommentarer:

Verksamhetens primära fokus har under året varit att korta väntetiderna till behandling i syfte att kunna uppfylla vårdgaranti. Genom att omfördela verksamhetens överskott (bl.a. blev läkarkostnaderna 1,6 mkr lägre än beräknat då man inte kunnat tillsätta vakanser) blev det ekonomiskt möjligt att öka produktionen med cirka 8 %, vilket främst bestod i en ökning av gråstarrsoperationer.

Öron – Näsa - Hals:

-2 780 tkr

Utfallet följde prognos 7:s beräknade underskott på 2 700 tkr. Budget var 51 288 tkr och utfallet blev 54 069 tkr. Den totala kostnadsökningen från 2004 är 2,7 % (54 069 tkr-52 543 tkr).

Den procentuella kostnadsökningen för hörselhjälpmedel var cirka 27 % (5 431 tkr – 4 274 tkr), vilket till stor del förklaras av att hörselhjälpmedelsproduktionen ökade med cirka 22 %.

Det är främst tre AE som förorsakar verksamhetens underskott.

Hörselhjälpmedel	-0,93 Mkr
Läkare	-0,98 Mkr
Mott & Avd. C	-0,57 Mkr

Länsverksamhetens kommentarer:

Den ökade produktionen är ett led i att minska väntetiderna och underskottet för läkare förklaras dels genom övertagande och utköp av personal vid Caremaövergången i Säffle samt en ej finansierad tillsättning av länsverksamhetschef.

Ambulans:

+1 798

Länsverksamhetens sista prognos indikerade ett resultat på +1 800 tkr. Verksamhetens budget var 117 179 tkr och utfallet blev 115 381 tkr. Vid en jämförelse från år 2004 har kostnaderna ökat med 7 860 tkr (7 %).

De största kostnadsökningarna mellan 2004 och 2005 ligger på ambulansen Kristinehamn 9 % (+1 063 tkr), ambulansen VC Hagfors 15 % (1 321 tkr), ambulansen ledning 10 % (1 060 tkr). Under året har antalet uppdrag ökat med 1800 (7 %).

Andra medicinska verksamheter

+ 7 197

Nettobudget 223,2 milj kronor. Utfall 216,0 milj kronor. Överskott 7,2 milj kronor (underskott 2004 0,1 milj kronor). Prognos 7: + 8,2 miljoner kronor

Under ”andra medicinska verksamheter” ingår onkologkliniken, njurmedicin, infektionskliniken, fysiologiska kliniken, patologiska laboratoriet mfl. Onkologkliniken uppvisar ett underskott på 2,1 milj kronor (budget 47 milj kronor). Underskottet härrör från ett stort antal ansvarsenheter inom onkologkliniken. Onkologkliniken hade ett underskott på 3,7 milj kronor 2004. Även neuro- och rehabiliteringskliniken uppvisar ett underskott, 1,5 milj kronor. Båda basenheterna uppvisade underskott även under verksamhetsåret 2003.

Orsaken till överskottet inom hela länsverksamheten är det stora överskottet inom njurmedicinska kliniken (9,4 milj kronor); Enheten i Torsby kommer att etableras först under april månad 2006 men budgetmedel har tillförts för hela 2005 (och 2006). Av överskottet inom njurmedicin hänförs 6 milj kr njurmedicin i Torsby och 3 milj kr till njurmedicin vid CSK.

	<u>Resultat 2004</u>	<u>Resultat 2005</u>
Infektionsklinik	+ 1,0 milj kr	- 0,3 milj kr
Njurmedicin	+ 4,1 milj kr	+ 9,4 milj kr
Onkologi	- 3,7 milj kr	- 2,1 milj kr
Neuro- och rehab	- 1,5 milj kr	- 1,5 milj kr
Fysiologi	- 0,5 milj kr	+ 0,2 milj kr
Patologi	+ 0,4 milj kr	+ 0,5 milj kr
Sterilcentral	0	+ 0,8 milj kr

Allmänmedicin:

+ 16 920

Prognos 7 (t o m okt) pekade på ett överskott (inkl läkemedel) på 24,8 Mkr, Utfallet för 2005 blev 16,9 Mkr.

Om man exkluderar läkemedel från länsverksamhetens redovisning uppvisas ett underskott i verksamheten med -12,9 Mkr (överskottet avseende läkemedel var på 29,8 Mkr).

Underskottet (exkl läkemedel) uppstår främst inom basenheten ”Utbildningsläkare i primär-vård” och utgörs i huvudsak av lönekostnader för ST-läkare som tjänstgör vid Caremas enheter i Kristinehamn och Säftele.

– Enligt allmänmedicins controller är hela budgeten för utbildningsläkarna utlagd på respektive vårdcentral (BE). Lönekostnaderna för utbildningsläkarna inom Carema bokförs på basenheten ”Utbildningsläkare i primärvård (där det alltså inte finns budgetmedel). Totalt översteg lönekostnaderna för utbildningsläkarna budgeten med ca 5 Mkr.

Övriga basenheter med stora underskott var: Vårdcentralerna i Molkom (-2,8 Mkr) och Skåre (2,1 Mkr). Underskotten här består av "köp av läkartjänster" respektive "lön ej arbetad tid".

Utfallet på kontogrupp 56 "Läkemedel och sjukvårdsartiklar" gav ett överskott på 29 Mkr.

Verksamhetsstatistik inom allmänmedicin är svår att jämföra med tidigare år på grund av att Carema bedrev en betydande del av verksamheten under år 2005.

Länsverksamheten anger i sina kommentarer avseende verksamheten: att antalet läkarbesök ökat med 10%, att bemanningsläget på läkarsidan förbättrats men att telefontillgängligheten inte utvecklats åt rätt håll. Länsverksamheten pekar också på att införandet av familjeläkarsystemet inneburit ett merarbete och att man bland annat hanterat/registrerat 120 000 valblanketter.

Anestesi Operation Iva:

- 8 783

Prognos 7 pekade på ett underskott på 9,5 Mkr, Utfallet för 2005 blev - 8,8 Mkr.

Huvudsakligen har underskottet redovisats på ansvarsenheten: "ANOPVÄST C" (-9,7 Mkr). Kontogrupperna "Lön ej arbetad tid" och "Läkemedel, sjukvårdsartiklar" uppvisar underskott om (4,9 Mkr) respektive (4,3 Mkr). (Vad gäller den förstnämnda har inga medel budgeterats). Kostnaden för "Läkemedel och sjukvårdsartiklar" blev ca 80 % högre än vad som budgeterats.

Ansvarsenheten "ANLÄK C" uppvisar ett underskott om -3,6 Mkr. Underskottet beror på att lönekostnaderna överstiger vad som budgeterats.

Länsverksamheten uppger att man haft oförändrad produktion "men införandet av carotiskirurgi och PCI" gör att personal och driftskostnader överstiger vad man fått budgettäckning för. Belastningen på jourtid gör att verksamheten har två läkartjänster utanför budget.

Barn- och ungdomspsykiatri:

+ 2 832

Prognos 7 pekade på ett överskott på 1,0 Mkr, Utfallet för 2005 blev 2,8 Mkr.

Länsverksamhetens överskott beror i huvudsak på att personalkostnaderna blev lägre än vad som budgeterats (+ 4,3 Mkr på kontoklass 4). Personalkostnaderna är cirka 1,5 mkr lägre än år 2004.

Verksamheten har köpt verksamhetsanknutna tjänster för 1,6 Mkr mer än vad som budgeterats. I huvudsak "köp av läkartjänster" och "konsultation/handledning".

Länsverksamheten anger i sina kommentarer att: produktionen ökat samt att man inte kunnat rekrytera läkare eller skaffa hyrläkare i nödvändig omfattning "vilket gett ett ekonomiskt plus och ett underskott i patientverksamheten". (Antalet patientbesök har ökat med 7 % jämfört med 2004)

Internmedicin

- 9 270

Prognos 7 pekade på ett underskott på 4,0 Mkr, Utfallet för 2005 blev -9,3 Mkr.

Underskott uppstår främst inom kontoklass 5 "Köpt verksamhet, bidrag mm". Underskottet här uppgår till -8,3 mkr och utgörs i huvudsak av: "Köp av verksamhet" – främst medicinsk slutenvård – vid Karl-skoga lasarett (-5,3 Mkr), och "material och varor" (-2,8 Mkr).

Länsverksamheten har även ett underskott vad gäller personalkostnader om -2,8 Mkr. Här kan märkas en Carema-effekt då personalkostnaderna för år 2005 är ca 14% lägre än för år 2004.

Länsverksamheten anger i sina kommentarer att kostnaden för slutenvård i Karlskoga ökat med 5,0 Mkr (23 %). I 2004 års bokslut angavs att kostnaderna avseende vården i Karlskoga minskat med 17 % jämfört med 2003. Under 2004 angavs orsaken till budgetöverskridandet – som var ungefär lika stort som för år 2005 – vara ökade personalkostnader.

Kirurgi/Urologi:

- 5 724

Prognos 7 pekade på ett underskott på 6,4 Mkr, Utfallet för 2005 blev - 5,7 Mkr.

Länsverksamheten underskott beror i hög grad på det underskott om 7,3 Mkr som redovisas avseende personalkostnader.

Verksamhetens intäkter översteg vad som budgeterats med ca 3,5 Mkr (utgörs i huvudsak av försäljning av tjänster till Carema och ersättning för utbildning och kurser).

Kirurgi-Urologi har totalt sett ökat sina kostnader med 1 % jämfört med år 2004.

Länsverksamheten anger i sina kommentarer att: hyrläkarköpen minskat, att detta ställer krav på CSK-kirurger att i perioder tjänstgöra även i Arvika och Torsby på grund av vakanssituationen där, produktionen är relativt stabil och att en viss centralisering av operationer till CSK tycks ha skett. Ökade kostnader för slutenvård i Karlskoga, med 1,5 miljoner kronor, trots att volymen mätt i vårddagar har minskat.

Laboratoriemedicin Värmland:

- 555

Prognos 7 pekade på ett överskott på 1,6 Mkr, Utfallet för 2005 blev - 0,6 Mkr.

Kostnader för ”läkemedel sjukvårdsartiklar” gav ett underskott gentemot budget uppgående till 3,6 Mkr. Stora utgiftsposter är analyskemikalier och reagenser.

Verksamhetens intäkter gav ett överskott om 2,1 Mkr. Intäkterna genererades huvudsakligen genom utförda labprover till externa kunder till exempel privatläkare.

En jämförelse med år 2004 ger vid handen att LMVs nettokostnader var 13 Mkr (9%) högre år 2005. Verksamhetens kostnader ökade med ca 11,1 Mkr. Ökningen bestod av ökade personalkostnader 5 Mkr samt ökade kostnader för läkemedel och sjukvårdsartiklar 3,3 Mkr. Länsverksamhetens intäkter var ca 1,8 Mkr lägre år 2005, försäljning av blod och plasma minskade med ca 1,3 Mkr.

Länsverksamheten anger i kommentarerna att: produktionen har ökat främst inom klinisk kemi, framför allt inom primärvården. Antalet analyser totalt inom klinisk kemi och mikrobiologi har ökat med 5 % jämfört med 2004.

Landstingsservice:

+ 2 090

Prognos 7 pekade på ett underskott på 80 Tkr, Utfallet för 2005 blev 2,1 Mkr i överskott.

Landstingsservice redovisar ett underskott inom kontoklasserna 5 ”Köpt verksamhet mm” om 2,4 Mkr samt inom kontoklass 7 ”Övriga verksamhetskostnader” om 23,2 Mkr. Det förstnämnda underskottet rör i huvudsak inköp av ”Livsmedel och råvaror”. Underskottet inom kontoklass 7, rör förluster i samband med försäljning av anläggningstillgångar (Marieberg, Kyrkerud och Skoghall) 16,6 Mkr. I detta ingår förluster för såväl byggnader som maskiner och inventarier.

Landstingsservice redovisar även ett underskott om 8,8 Mkr för köp av övriga tjänster (bland annat: It-konsulter, entreprenörer mm).

Landstingsservice uppvisar ett överskott på intäktsidan uppgående till 17,6 Mkr. Överskotten bokfördes bland annat inom basenheterna "Kost Centrala", "Transport Centrala", samt "Transport leasing-bil".

Vissa intäkter är kopplade till uthyrning av lokaler samt IT-tjänster utförda till Carema.

Landstingsservice anger i kommentarer till bokslutet att: personalkostnaderna minskat, intäkterna blev högre än vad som budgeterats samt att utfallet för avskrivningarna och internränta blev ca 5,7 Mkr lägre än budget (beror på senarelagda investeringar, lägre räntesatser, försäljningar av fastigheter m m).

Ortopedi:

- 6 913

Prognos 7 pekade på ett underskott på 1,3 Mkr, utfallet för 2005 blev - 6,9 Mkr.

Länsverksamheten ortopedi redovisar ett underskott uppgående till 6,9 Mkr. De största underskotten återfinns under kontogrupperna: "köp av verksamhet" och "Läkemedel, sjukvårdsartiklar". Det förstnämnda underskottet uppgår till 2 Mkr och uppstår trots att budgeten under året förstärkts med 4,3 mkr (se nedan). Underskottet avseende "läkemedel, sjukvårdsartiklar" uppgår till 2,9 Mkr och rör främst implantat.

Verksamheten redovisar ett underskott om 6,7 Mkr för den köpta vården i Karlskoga men de faktiska kostnaderna är i stort sett oförändrade.

I tertialrapport 3 2005 framför länsverksamheten att man har ett överskott om 3,4 Mkr för ansvarsenheten valfrihetsvård. – Detta överskott beror på att budgetmedel motsvarande 4,3 Mkr tillförts LV ortopedi från LV regionsjukvård under året, (totalt har 10 mkr förts från regionsjukvård till ett antal länsverksamheter).

Länsverksamheten anger i bokslutskommentarerna att: Budgeten för ortopedisk vård i Karlskoga överskridits med 6,6 Mkr, länsverksamheten tagit en engångskostnad på 2,2 Mkr för övergång från eget lager, när det gäller proteser och implantat, till så kallat konsignationslager, det vill säga där leverantören äger lagret. Redovisningen av detta bör klargöras.

Underskottet avseende "läkemedel, sjukvårdsartiklar" (i detta fall handlar det om höftplastikmaterial och implantat) förklaras av att operationsproduktionen ökat och överskridit målet.

Kontakt har tagits med länsverksamhetens controller i frågor angående: budget, Carema-avtalet och ersättning som utgått från landstingsförbundet till länsverksamheten.

Regionsjukvård:

- 54 495

Prognos 7 pekade på ett underskott på 28,5 Mkr, utfallet för 2005 blev -54,5 Mkr.

Regionsjukvården uppvisar en kostnadsökning med ca 15 % jämfört med år 2004.

Budgeten för år 2005 fastställdes i november till 295 Mkr. Under året har budgeten korrigerats. Korrigeringen innebar en sänkning med 10 Mkr, vilka överfördes till "valfrihetsvården" inom flera länsverksamheter. Se nedanstående tabell.

Ansvarsenhet	Utfall Total	Budget Total	Återstår av årsbudget	Förbrukat av årsbudget i %
38 10326 BUP, Valfrihetsvård	5 281	200 000	194 719	3%
38 10639 Kir valfrihetsvård	629 306	1 400 000	770 694	45%
38 10847 Internmed, valfrihetsvård	48 261	1 100 000	1 051 739	4%
38 11229 Ort valfrihetsbudget	923 174	4 300 000	3 376 826	21%
38 11920 Ögon valfrihetsvård	212 913	500 000	287 087	43%
38 12020 Öron valfrihetsvård	40 357	150 000	109 643	27%
38 61083 Valfrihet Övr Tby	3 900	2 350 000	2 346 100	0%
	1 863 192	10 000 000	8 136 808	19%

Kostnaderna för region- och utomlänsvården kan i begränsad utsträckning styras. Kostnaderna uppvisar också stora variationer från månad till månad, vilket gör årsresultatet svårprognostiserat. Man kan dock konstatera att regionsjukvårdskostnaderna 2005 (339 Mkr) är dubbelt så höga som 1996 (170 Mkr). En årlig uppräkningsbudget med 8% under 10-årsperioden, skulle ha "matchat" den faktiska kostnadsutvecklingen.

Antalet regionsjukvårdsremisser har ökat konstant sedan 2001. Ökningen mellan 2004 och 2005 är dock måttlig ca 1%.

Regionsjukvården kostade 1 240 kr per invånare under 2005. (2004 var motsvarande siffra 1 080).

Regionsjukvårdskostnaderna fördelar sig enligt följande:

Universitetssjukhuset i Örebro	48 %,
Uppsala Akademiska sjukhus	30 %,
Östra sjukhuset	16 %.

Motsvarande siffror för år 2004 var: 43 %, 27 % resp 13 %. En slutsats man kan dra av detta är att landstinget nyttjar de sjukvårdshuvudmän som vi har avtal med i högre grad år 2005 (94 %) än 2004 (83 %).

Utomlänsvård

+267

Prognos 7 pekade på ett överskott på 3,0 Mkr, utfallet för 2005 blev + 0,3 Mkr.

Länsverksamheten Utomlänsvård består av tre basenheter: *Utomlänsvård Västra Götaland*, *Övrig utomlänsvård* och *Utomlänsvård Karlskoga*.

På basenheten *Utomlänsvård Västra Götaland* bokfördes intäkter utifrån det avtal som LiV tidigare hade med Västra Götalandsregionen om vård vid sjukhuset i Säffle. Avtalet har sagts upp och Carema driver ju verksamheten i Säffle från och med 1 nov 2004. För landstinget har detta inneburit avsevärt minskade intäkter från Västra Götaland under år 2005 (12 Mkr år 2004 uppgick intäkterna från Västra Götaland till 23 Mkr).

På basenheten *Övrig utomlänsvård* bokförs LiVs kostnader för värmäländska patienter som vårdas utanför länet samt intäkter för patienter från andra län (från 2005 bokförs även intäkter för patienter från Västra Götaland på denna basenhet).

Basenheten *Utomlänsvård Karlskoga* innefattar kostnader för ambulanstransporter i samband med vård vid Karlskoga lasarett.

Landstinget budgeterade 27,8 mkr i intäkter. De faktiska intäkterna uppgick till 27,7 Mkr. Nedanstående tabell redovisar utfall och budget på de tre basenheterna.

Per Basenhet	Utfall Total	Budget Total	Återstår av årsbudget
933 Utoml v Västra Götaland	- 2 407 165	- 12 078 000	- 9 670 835
934 Övrig utomlänsvård	19 463 446	29 506 000	10 042 554
935 Utoml v Karlskoga	1 210 458	1 106 000	- 104 458
	18 266 739	18 534 000	267 261

Man kan ur ovanstående tabell notera att budgetfördelningen mellan basenheterna är mindre ”pricksäker” än budgeten för hela länsverksamheten.

Nedanstående tabell visar förändringar mellan åren 2005 och 2004.

Basenhet	Utfall 2005	Utfall 2004	förändring
933 Utoml v Västra Götaland	- 2 407 165	- 22 897 613	-89%
934 Övrig utomlänsvård	19 463 446	24 827 347	-22%
935 Utoml v Karlskoga	1 210 458	846 918	43%
	18 266 739	2 776 652	558%

Noterbart är de minskade intäkterna på basenheten Utomlänsvård Västra Götaland.

Carema

- 2 304

Prognos 7 pekade på ett underskott på 2,3 Mkr, utfallet för 2005 blev -2,3 Mkr.

Underskottet hänförs till kostnader för övertalig personal i Säffle och Kristinehamn, som bokförts på länsverksamheten Carema.

Budgeten för Caremas verksamhet i Säffle och Kristinehamn bygger på det avtal som tecknats mellan LiV och Carema. Enligt budget skulle Carema ersättas med 223,9 Mkr för år 2005. I landstingets redovisning uppgår kostnaderna på ”länsverksamheten” Carema till 226,2 Mkr.

Gemensamma kostnader HS

+ 11 541

Utfallet, 3,8 miljarder kronor, ”gemensamma kostnader HS” består i huvudsak av tre större intäktsposter; landstingsbidraget, läkemedel och asylsökande. Kostnadsposterna består av ”medhelp”, ”kostbidrag” och vissa icke fördelade kostnader (t ex tvättkostnad Carema där parterna ej kom överens om tolkningen).

3 Övrigt

Sammanfattning största avvikelser från budget (länsverksamheter)

Regionsjukvård	- 54,5 milj kronor (prognos 7: - 28,5 miljoner kr)
Psykiatri	- 13,0 milj kronor
Internmedicin	- 9,3 milj kronor
Anestesi/op/IVA	- 8,8 milj kronor
Ortopedi	- 6,9 milj kronor

Störst procentuell negativ avvikelse utfall/budget: **Regionsjukvård 19%, Hagfors 18 %**

Karlskoga

Inom vissa kostnadsslag finns det svårigheter att verifiera uppgifterna, t ex "Karlskoga" och "läkemedel" (se nedan). I årsredovisningen anges att "kostnaderna för vård enligt avtalet med Karlskoga uppgår till 75 miljoner kronor inklusive rabatter, vilket är en ökning med drygt 2 % i jämförelse med 2004. Budget för 2005 var 66 miljoner kronor". Enligt uppgifter i "Diver" uppgår kostnaderna till 78 573 984 kronor (budget 66 097 000 kronor). I de uppgifter som anges i årsredovisningen för vården i Karlskoga har man exkluderat kostnader för röntgenundersökningar och ambulanstransporter.

Internmedicin, kirurgi och ortopedi står sammantaget för ca 75 % av landstingets totala kostnader för vård vid Karlskoga lasarett.

Jämfört med år 2004 har kostnaderna ökat med ca 5 Mkr, vilket är en ökning med 6% .

Antalet öppenvårdremisser har minskat från 10 150 år 2004 till 8 189 år 2005, vilket innebär en minskning med ca 20 %. Antalet vård dagar har också minskat från 9 887 år 2004 till 9 743 år 2005 (se nedanstående tabeller). Antalet vårdtillfällen ("inskrivningar") är i stort sett på samma nivå som 2004 (drygt 2 000).

Öppenvård vid Karlskoga lasarett, antal besök 2003 - 2005			
	2005	2004	2003
jan	757	846	1 050
feb	719	889	1 070
mar	776	1 012	1 032
apr	652	903	972
maj	719	883	995
jun	764	886	953
jul	538	753	874
aug	604	791	873
sep	703	848	1 000
okt	644	829	1 023
nov	703	812	944
dec	610	699	880
Tot	8 189	10 151	11 666

Slutenvård vid Karlskoga lasarett, antal vårddagar 2003 - 2005			
	2005	2004	2003
	vårddagar	vårddagar	vårddagar
jan	863	829	907
feb	824	948	1 019
mar	997	1 012	1 178
apr	773	1 036	1 150
maj	947	760	1 017
jun	685	778	871
jul	702	676	895
aug	744	579	777
sep	789	940	1 009
okt	816	724	837
nov	891	851	806
dec	712	754	1 117
Tot	9 743	9 887	11 583

Personalkostnader och arbetade timmar:

2005 är första hela året med sjukvårdsverksamheten – i Säffle och Kristinehamn – utlagd på Carema. Detta har inneburit en minskning av landstingets lönekostnader. Man kan även ur personalstatistiken utläsa en minskning vad avser: antalet arbetade timmar, sjukfrånvaro etc.

I ”personal-Diver” redovisas landstingets lönekostnader (exkl sociala avgifter och pensionskostnader). En jämförelse mellan åren 2005 och 2004 ger följande resultat:

Re	2005	2004	Förändring	Förändring i
	Kronor	Kronor	04 - 05	%
				04 – 05
Tandvård	127 439 019	125 984 730	1 454 289	1%
Utbildning	48 822 263	47 653 854	1 168 409	2%
Landstingsserv	141 116 095	142 311 283	- 1 195 188	-1%
Kansli, staber	122 627 753	125 719 036	- 3 091 283	-2%
Hälso- och sjukv	1 540 513 319	1 567 341 141	- 26 827 823	-2%
	1 980 518 448	2 009 010 044	- 28 491 596	-1%

Den totala kostnaden för landstingets personalkostnader (inkl sociala avgifter m m) uppgår till drygt 3 Mdr (se även rubriken ”Kontoklass 4 Personal och förtroendevalda”).

Som tidigare nämnts har även antalet arbetade timmar påverkats av att Carema övertagit verksamheten i Säffle och Kristinehamn. Nedanstående tabell redovisar förändringarna avseende arbetade timmar:

Antal arbetade timmar totalt för 2005 och 2004 (inkl OB, jour o beredskap)				
Redovisningsenhet	2005	2004	förändring 04 - 05	förändring i % 04 – 05
	Timmar + OB jour o ber	Timmar + OB jour o ber		
26 Tandvårdsförvaltningen	702 945	711 003	- 8 058	-1%
27 Regionala Förvaltningen	307 993	309 829	- 1 835	-1%
28 Landstingsservice	1 117 750	1 132 733	- 14 983	-1%
29 Central förvaltning m.m.	592 998	609 528	- 16 530	-3%
38 Hälso- och Sjukvård	9 458 168	9 878 448	- 420 280	-4%
	12 179 855	12 641 540	- 461 685	-4%

Sjukfrånvaron har minskat i landstinget under de tre senaste åren. För år 2005 redovisas i årsredovisningen att sjukfrånvaron uppgår till 7,58 % (sjukfrånvarotimmar i relation till antalet arbetade timmar)

Sjukfrånvarotimmar i relation till antalet arbetade timmar 2005 och 2004				
Redovisningsenhet	2005 timmar	%-uell relation till arb timmar	2004 timmar	%-uell relation till arb timmar
26 Tandvårdsförvaltningen	52 030	7,4%	52 466	7,4%
27 Regionala Förvaltningen	30 373	9,9%	32 877	10,6%
28 Landstingsservice	110 032	9,8%	122 911	10,9%
29 Central förvaltning m.m.	36 406	6,1%	38 310	6,3%
38 Hälso- och Sjukvård	692 563	7,3%	787 872	8,0%
	921 403	7,6%	1 034 436	8,2%

”100-miljonersprogrammet”

Under verksamhetsåret 2005 startades ett tiotal projekt med målsättningen att hitta kostnadsminskningar på 100 miljoner kronor. Med projekten avsåg man att hitta effektiviseringar genom dels inre strukturarbete, dels genom yttre strukturåtgärder. Det inre strukturarbetet avsåg arbete med nyckeltal och benchmarking, förbättrad vårdlogistik, effektiviseringar med hjälp av IT, rationell läkemedelshandtering, effektiviserad service samt en generell kompaktering av lokaler. De yttre åtgärderna avsåg minskning av den totala ytan för vårdcentraler och tandvårdskliniker. Målsättningen har varit att realisera kostnadsminskningarna senast under 2007.

I budget för år 2005 finns inga poster upptagna med utgångspunkt från att utgöra kostnadsreduceringar. I tertialrapport 3 framhålls att kostnadsreduceringar genomförts kopplade till programmet har genomförts till ett belopp av 6 miljoner kronor. En verifiering av dessa har inte presenterats.

I tertialrapport 3 (= bokslut 2005) framhåller landstingsdirektören att ”Vi ser att målsättningen med 100-miljoner år 2007 kommer att vara svår att nå med hjälp av de startade projekten”.

Läkemedel

Landstingets kostnader för "läkemedel" som redovisas i resultaträkningen uppgår till 780 559 000 kronor, en ökning med 10,3 %. Bidraget från staten för läkemedelsförmånen steg med 6,1 % till 659 735 000 kronor. I tertialrapport 3 och i årsredovisningen finns delvis andra uppgifter.

5611 läkemedel slutna vård	63 762 775 kr
5612 Läkemedel öppen vård recept	695 041 001 kr
5613 Fria läkemedel psykiatri	2 376 457 kr
5614 Administrativa kostnader	18 033 352 kr
5615 Läkemedel tandvården	1 335 743 kr

Förtroendenämnden

Budget för förtroendenämnden finns dels under "politikerkostnader", dels under "patient- och medborgarservice". Budgeten för förtroendenämndens ledamöter uppgick till 230 000 kronor medan utfallet uppgick till 196 766 kronor, i huvudsak arvoden och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Budgeten för ansvarsenhet patient- och medborgarservice, som bara till del har som uppgift att ge stöd till förtroendenämnden, uppgick till 2 947 000 kronor medan utfallet uppgick till 3 727 722 kronor. Främst avviker löner, sociala kostnader och kurser/konferenser från budget.

Beredningarna

Budget och kostnadsutfall särredovisas inte för beredningarna. Kostnaderna för de förtroendevalda ingår i budget för ansvarsenhet "landstingsfullmäktige" 4 324 000 kronor (utfall 3 799 528 kronor) medan budget och kostnader för administrativt stöd ingår i "sekretariatet".

Fylliga redovisningar av beredningarnas verksamhet finns i minnesanteckningar och i årsberättelse.

Hjälpmedelsnämnden

Särskild granskningspromemoria finns framtagen. I PM framförs att nämndens arbete följer avtal och reglemente.

4 Balanskravet

Nya regler om "god ekonomisk hushållning" gäller från och med redovisningsåret 2005. De nya reglerna/lagstiftningen behandlar bl a frågan återställande av ett negativt resultat. Följande uppställning redovisar revisorernas uppfattning om det underskott som skall återställas inom tre år (senast 2008):

Underskott i resultaträkningen	- 44 milj kr
Avgår samtliga realisationsvinster	- 13 milj kr (2 243 000 + 10 281 000 + 551 000)
Realisationsvinster enligt undantagsmöjligheten:	-
Realisationsförluster enl undantagsmöjligheten	+ 22 milj kr (Marieberg 5 890 000 + 16 496 000)
Att återställa 2006-2008	<u>35 milj kr</u>

Ett underskott om 29 milj kr från 2004 skall återställas under 2006.

Enligt kommunallagen 8 kap 5 a § skall fullmäktige ta ställning till en åtgärdsplan för hur återställande skall ske. Åtgärdsplanen skall antas *snarast* efter det att det negativa resultatet konstaterats. Dock bör åtgärdsplanen antas *senast vid påföljande fullmäktigesammanträde efter att delårsrapporten behand-*

lats i fullmäktige. Beslut om reglering skall fattas senast i budgeten för det tredje året efter det år då det negativa resultatet uppkom.

5 Årsredovisningen

Årsredovisningen skall enligt lag om kommunal redovisning "upprättas av landstingsstyrelsen" och "godkännas av fullmäktige". Årsredovisningen skall innehålla förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys. Den löpande bokföringen "avslutas med ett **årsbokslut**" bestående av resultaträkning och balansräkning.

I lag om kommunal redovisning anges att förvaltningsberättelsen bland annat skall innehålla beskrivning över utvecklingen av landstingets verksamhet. Styrelsens analys i förvaltningsberättelsen består av en ekonomisk analys och en verksamhetsanalys. Lagen anger också att förvaltningsberättelsen skall innehålla "upplysningar om landstingets förväntade utveckling". Den delen är dock inte särskilt utvecklad i förvaltningsberättelsen. I lagen om kommunal redovisning anges också att om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna skall det i förvaltningsberättelsen för det året anges när och på vilket sätt man avser att återställa det negativa resultatet. Upplýsningar skall även lämnas om hur ev tidigare års underskott har reglerats. Avsnittet i årsredovisningen är inte särskilt fylliga i dessa delar.

Den ekonomiska redovisningen/analysen är fyllig och behandlar faktamässigt de avsnitt/områden som bör behandlas. Inför styrelsens ställningstagande har revisionskontoret påpekat att styrelsen skall upprätta ett bokslut där beloppen inte är avrundande till hela miljoner kronor.

Redovisningen/analysen av verksamheten är fullt acceptabel. I årsredovisningen redovisar styrelsen, och kommenterar, vissa av de granskningsrapporter som revisorerna presenterat. I förvaltningsberättelsen saknas en redovisning måluppfyllelse. Fullmäktige hade dock inte antagit några mål för 2005 års verksamhet. En redovisning finns dock av de mål som är kopplad till de balanserade styrkortet.

Granskningen visar att årsredovisningen har utvecklats under senare år. Årsredovisningen är fyllig och kommenterar väsentliga områden. De områden som lagstiftningen ställer krav på, finns också i huvudsak redovisade (t ex sjukfrånvaro, balanskravsutredning, resultaträkning mm). Analysdelen kan utvecklas med en utveckling av mål. Synpunkter på utkast och uppgifter om sakfel i årsredovisning har lämnats direkt till informationsstaben/ekonomistaben. Upptäckta fel och behov av kompletteringar har korrigerats i det underlag som sedan lämnats till styrelsen.

Den under hösten 2005 uppgjorda tidplanen med att ta fram bokslutsunderlag/årsredovisning mm har i stort hållits.

Den tryckta versionen av årsredovisningen kommer för första gången att innehålla revisionsberättelsen.

Vi har påpekat att om styrelsen "antar" en årsredovisning med avrundande belopp skall ett särskilt bokslut "antas" med exakta belopp. Så har också blivit fallet.

Enligt gällande lagstiftning skall det i årsredovisningen göras en utvärdering av måluppfyllelsen. Utvärderingen är kopplad till de balanserade styrkortet. Fullmäktigebeslut kring finansiella mål antogs först hösten 2005. Revisorerna har därför inte kunnat göra en bedömning av måluppfyllelse och av styrelsens analys. När målen får "fullt genomslag" finns förutsättningar för att årsredovisningens analysdel kommer att kunna bli ännu bättre.

6 Övriga iakttagelser

Rekommendationer

Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, har stämts av och följsamheten till dessa har diskuterats med ekonomistaben. Rekommendationen ”Redovisning av leasingavtal” följs inte.

Avstämning mot Cirkulär SKL 2005:120 ”Redovisningsfrågor 2005”, rekommendationer från förbundet i samband med bokslutet. UA.

Finansieringsanalysen RKR nr 16 2005. Reviderad under 2005 och rekommenderad uppställning följs full ut av landstinget.

Transparenslagen; ingen påverkan 2005.

En granskningsrapport kring redovisning av landstingets konstinnehav har tagits fram. Slutsatser i den rapporten kan behöva diskuteras, bl a utifrån rekommendationer från SKL

Budgetering

Vi har följande nivåer; länsverksamhet, basenhet, ansvarsenhet. Budgeteringen är generellt svag på kontonivå. Ta psykiatri som exempel:

Länsverksamhet psykiatri: Budget 255 811 000 kronor

Basenheter: Budget Köpt psykiatri 16 372 000 kronor (utfall 19 628 173 kronor)

Ansvarsenhet Budget Till vård dömda 4 852 000 kronor (utfall 8 424 563 kronor)

Konto Budget Köpt vård riksavtal SV 0 kronor (utfall 6 992 215 kronor)

Det kan noteras att de länsverksamheter och basenheter som uppvisar underskott/överskott 2005 även visat detta tidigare år. Frågan om kopplingen kostnadsutfall – budget bör åter tas upp till diskussion liksom frågan om budgeten som styrinstrument. .

Revisionskontoret har (enl uppdrag) sammanställt vårdcentralernas resultat och ställt resultatet i relation till respektive vårdcentralers kostnader för: kurs- och konferensavgifter samt representation m m.

Basenhet	Utfall Total *	Budget 2005	Del av budget	Återstår av årsbudget
38 253 VÅRDCENTRALEN KIL	593 522	12 963 628	5%	- 669 808
38 251 VÅRDCENTRALEN GRIPEN	336 903	21 565 039	2%	607 268
38 257 VÅRDCENTRALEN SKOGHALL	317 192	14 526 562	2%	353 767
38 258 VÅRDCENTRALEN SKÅRE	297 683	9 139 779	3%	- 2 111 086
38 250 VÅRDCENTRALEN FORSHAGA	294 101	12 349 562	2%	- 1 548 167
38 525 Vårdcentralen Verkstaden	260 597	32 367 914	1%	607 111
38 256 VÅRDCENTRALEN RUD	226 908	11 339 144	2%	- 274 013
38 545 Eda vårdcentral	196 240	10 559 225	2%	- 281 377
38 254 VÅRDCENTRALEN KRONOPARK	173 751	12 124 548	1%	- 1 151 419
38 415 Vårdcentralen Grums	153 512	10 460 657	1%	- 911 856
38 259 VÅRDCENTRALEN VÅLBERG	144 695	5 646 768	3%	- 1 446 558
38 260 VÅRDCENTRALEN VÄSTERSTR	127 230	12 039 584	1%	- 1 296 848
38 620 VC TORSBY	114 658	12 160 583	1%	- 1 610 213
38 255 VÅRDCENTRALEN MOLKOM	113 760	7 506 721	2%	- 2 753 597
38 625 VC SUNNE	110 082	16 841 234	1%	- 1 218 762
38 252 VÅRDCENTRALEN HERRHAGEN	73 084	6 512 632	1%	- 441 481
38 624 VC MUNKFORS	70 280	5 571 704	1%	- 1 151 998
38 621 VC LIKENÄS	61 864	6 089 248	1%	- 516 275
38 622 VC EKSHÄRAD	37 231	4 110 740	1%	- 606 564

* Följande konton ingår i sammanställningen

4610 Budget kurs och konferensavg.
4611 Kurs - och konferensavgifter
4619 Övr kurskostnader
4631 Personalrepresentation
4633 Mat/förtäring vid möten m fl
4691 Personalsociala åtgärder

Sett utifrån länsverksamhetsperspektivet har sex länsverksamheter (Andra medicinska verksamheter (1,4), kvinnosjukvård (1,4), HHR (1,7) , LMV (1,5), psykiatri (2,0) och ambulans (1,5) för alla kostnader som överstiger 1 miljon kronor på konto 4611. Sjukvårdens totala kostnader bokfört på kontot uppgår till 22 miljoner kronor.

7 Fortsatt analys

I bokslutsgranskningen har konstaterats att det kan finnas behov av ytterligare fördjupningar inom följande områden:

- semesterskuld
- kostnadsbildningen vid olika enheter, t ex inom primärvården (se ovan/nedan)
- läkemedelskostnaderna
- redovisning av förråd
- avtal Bergen Energi
- tandvårdens budgeteringssystem
- kostnadsutfall – budgetering
- pensionsskuld i balansräkningen och redovisning i resultaträkningen
- skillnader i intäkter, t ex receptförskrivning inom allmänmedicin
- överanställningar och frågan om bemyndigandet av detta
- förrådsredovisningen inom ortopedin i samband med byte av princip
- vårdagar – kostnader i Karlskoga rörande internmedicin och kirurgi
- omfördelning av regionsjukvårdens budget – inom ramen för fullmäktiges beslut?

Karlstad den 22 mars 2005